

JÖNKÖPING UNIVERSITY
*School of Education and
Communication*

Wonder Woman: Den moderna grekiska hjälten

En analysstudie av Wonder Woman
serietidningar med inriktning på mytologin

KURS: *Religionskunskap, 61-90hp*

PROGRAM: *Ämneslärare inom hi/re*

FÖRFATTARE: *Robin Dahlström*

EXAMINATOR: *David Gudmundsson*

Title: Wonder Woman: Den moderna grekiska hjälten -En analysstudie av Wonder Woman serietidningar med inriktning på mytologin

Author: Robin Dahlström.

Jönköping University. Daro1477@student.ju.se.

This paper is analysis on a few selected Wonder Woman comics from each decade since her creation. It is about how greek mythology is presented in the comics, how the politics and events of the world during the decades affected the comics and how she as a character is affected and how she is challenged. To get the answer I have analysed twelve selected comics from each decade, from 1940-10. I read and analysed the stories and pictures to get the answers. During the studies and analysis i found out that the view on the myths were based on the times. In the beginning the gods were portrayed more Christian-like. They were immortal entities that were more as guides to Wonder Woman than actual gods that had flaws and humanity to them like they were in the myths. That would not come until the late 1980s. But they were still portrayed as higher beings until the 1910s. That's when they were more portrayed as flawed humans with extraordinary powers who made themselves into gods.

The politics in the 1940s was the same for almost every superhero comic. They became world war two propaganda and Wonder Woman was no exception. The politcs after that was not as apparent and obvious but they were heavily influenced by the present and what happend in the world.

Wonder Woman as a character was unchanged until the 1980s when they started giving her more depth and allowed her to evolve. This evolution continued and is still ongoing. The comics have changed radically from the 1940s. It has become more of a story of a modern greek hero in a fantastical superhero world. She has also evolved with that and become more a classical greek hero than a 1940s damsel with super powers.

Nyckelord/ Keywords: Wonder Woman, Greek mythology, comics. Grekisk mytologi, serietidningar.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
2. Syfte.....	1
3. Frågeställning.....	2
4. Metod.....	2
4.1. Metod och material.....	2
4.2. Serietidningar som används.....	3
5. Avgränsningar.....	4
6. Tidigare forskning.....	4
6.1. Tidigare forskning.....	4
6.2. Hypotes.....	7
7. Bakgrund.....	7
7.1. Serietidnings branschens historia.....	7
7.1.1. The Golden Age.....	8
7.1.2 The Silver Age.....	8
7.1.3 The Bronze Age.....	9
7.1.4 The Modern Age 1985–2000.....	9
7.1.5 The Modern Age 2000–2017.....	10
7.2. Wonder Womans bakgrund.....	11
7.3. Den grekiska mytologin.....	13
7.3.1 Herakles.....	13
7.3.2. Zeus.....	14
7.3.3. Ares.....	14
7.3.4. Atena.....	15
7.3.5. Afrodite.....	16
7.3.6. Hera.....	16
7.3.7. Amazonerna.....	17
8. Analys.....	17
8.1. Wonder Womans ursprung i serietidningarna.....	17
8.2. Hur den grekiska mytologin påverkat berättelserna.....	18
8.3. Hur mytologin och gudarna framställs under åtiondena.....	22
8.4. Hur Wonder Woman utmanas som karaktär.....	25
8.5. Politik och världshändelsernas påverkan i tidningarna.....	27
8.6. Slutdiskussion.....	30
8.7. Egna tankar om undersökningen och analys.....	32
9. Referenslista.....	34

1. Inledning

Den grekiska mytologin är något som har fascinerat folk sen dess skapelse. Men varför? Är det de spännande berättelserna, djupet eller budskapen de har? En av världens mest framgångsrika kulturer var uppbyggda kring dessa myter, riter och tro, antikens Greklands kultur. Dessa myter och legender om hjältar, gudar och gudinnor har aldrig helt glömts bort. De grekiska myterna är lika aktuella och populära idag som de var för 3000 år sedan. Mytologin har än idag stor påverkan på moderna berättelser och vår populärkultur. Mytologin är inspirationen till många moderna spel, filmer och böcker. Vissa av dem berättar om de klassiska gudarna och hjältarna. Vissa berättelser skapar nya karaktärer och sätter in dem i mytologin. En av dessa karaktärer är superhjälten Wonder Woman, amazonkrigare och beskyddare av världen. Hon har varit en populär karaktär och en ikon för kvinnor över hela världen sen hennes skapelse 1942. Hon har haft huvudrollen i tv-serier, filmer och böcker. Hon liksom många karaktärer har ändrats och utvecklats med populärkulturen men populärkulturen har ändrat sig många gånger sen 40-talet. Hur har hon ändrats och hanterat ändringarna? Har den grekiska mytologin alltid varit hennes grund och influens? Detta är vad jag ville ta reda, för att ta reda på detta har jag har analyserat utvalda tidningar för att försöka få en översiktlig inblick i hennes utveckling genom årtiondena.

2. Syfte

Syftet med den här uppsatsen är att analysera utvalda Wonder Woman serietidningar från hennes skapelse till modern tid med avseende dels på den grekiska mytologins roll och hennes roll i mytologin, dels kopplingar till den politiska utvecklingen och hur det representeras i serietidningarna.

3. Frågeställning

1. Hur har den grekiska mytologin använts i Wonder Woman berättelserna?
2. Hur har den grekiska mytologins roll i Wonder Woman förändrats över årtiondena?
3. Hur utmanas Wonder Woman moraliskt och som karaktär i berättelserna?
4. Vilken koppling till politiken och samtiden har visats i berättelserna?

4. Metod

4.1 Metod och material

Min metod består av bildanalys av bilderna i serietidningar, samt en hermeneutisk analys av hur de olika gudarna framställs i berättelserna och hur myterna framställs i bilderna. Den hermeneutiska analysen baserar kring att jag kommer att analysera hur myterna framställs i berättelserna och i bild. En hermeneutisk metod är att jag gör en tolknings analys av bilder och text. Jag kommer även att tolka vad jag ser och komma fram till egna slutsatser utifrån analysen och försöka komma fram till vad analysen säger och innebär för mina frågor. För att utveckla och förbättra min metod i hur man gör bildanalyser använder jag *Möten med bilder* av Yvonne Eriksson och Anette Göthlund. Jag använder mig av kapitlet om den narrativa bilden, bilderna som berättar en berättelse.¹

Jag kommer att undersöka hur bilderna i serietidningarna används i berättelsen och vilket budskap bilderna medför. Hur framställs gudarna och myterna i serietidningen, ser man några samtida kopplingar eller politiska budskap i berättelserna? Detta är vad jag kommer att leta efter i bilderna. Processen utgår ifrån att jag läser serietidningar och gör anteckningar när jag märker något eller något specifikt sticker ut. Sedan utgår analysen utifrån det jag tolkade när jag läste serietidningen och mina anteckningar. Anteckningarna är även till att ha koll på om jag ska analysera något mer noggrannare eller om det blir mer aktuellt i analysen. Sedan utgår

¹ Eriksson, Yvonne, Göthlund, Anette. *Möten med bilder*. Lund: Studentlitteratur AB. 2017 s.176–186

jag ifrån mina anteckningar och det jag har läst för att utföra min analys. Jag har alltid materialet till hands för att kunna gå tillbaka under analysens gång.

För referens i hur en uppsats om analys av religion och serietidningar kan se ut använder jag Martin Lunds *Rethinking the jewish-comics connection*. Som material kommer jag att använda tolv nummer av Wonder Woman serietidningen per årtionde. Urvalet av serietidningar är baserat utifrån ett par faktorer. Tillgänglighet, popularitet och relevans för uppsatsen. De är inköpta i fysiskt format eller köpta och nedladdade ifrån officiella online butiker. I detta fall använde jag mig av Comixolgy, en tjänst som säljer serietidningar digitalt.

4.2 Serietidningar som används

40-talet

All-star comics #8 William Moulton Marston

Sensation comics #1–9 av William Moulton Marston

Wonder Woman Vol.1 #1–2 av William Moulton Marston

50-talet

Wonder Woman Vol.1 #100–110 av Robert Kanigher

Wonder Woman vol.1 #112 av Robert Kanigher

60-talet

Wonder Woman Vol.1 #178–189 av Dennis o Neil

70-talet

Wonder Woman Vol.1 #212 av Len Wein.

Wonder Woman Vol.1 #213 av Carey Bates

Wonder Woman Vol.1 # Ellios S Maggin

Wonder Woman Vol.1 # Carey Bates

Wonder Woman Vol.1 #216-217 av Elliot S. Maggin

Wonder Woman Vol.1 218-223 Martin Palsko

80-talet

Wonder Woman Vol.2 #1–12 av George Perez

90-talet

Wonder Woman Vol.2 #101–112 av John Byrne

00-talet

Wonder Woman Vol.2 #195–206 av Greg Rucka

10-talet

Wonder Woman Vol.3 #1–12 av Brian Azzarello

5. Avgränsningar

Avgränsningar ligger i att jag kommer att hålla mig till tolv nummer per årtionde. Jag kommer inte att expandera även om jag känner att något årtionde inte har tillräckligt med användbart material för jag vet att andra årtionden kommer att kräva mer plats än andra. Som källor till den grekiska mytologin kommer jag att använda publicerade böcker om den grekiska mytologin som berättar om gudarna, hjältarna och berättelserna. För att underlätta analysen av gudarna så används andra eller tredje handskällor som berättar vad de grekiska dikterna berättade. Att läsa och förstå dessa dikter och berättelser kräver en kunskap som jag inte besitter fullt ut för att göra det rättvisa.

6. Tidigare forskning

6.1 Litteratur och forskning som använts

För att få fram min tidigare forskning använde jag flera metoder. Jag fick råd och tips av min handledare och examinator för att hitta material i form av litteratur och artiklar. Jag kontaktade även författaren till *Rethinking the jewish-comics connection*, Martin Lund vars bok jag också använder som forskningspunkt för min analys, eftersom han hade skrivit den här typen av uppsats innan för råd och tips. Utifrån hans tips så införskaffades även boken

The Gods of olympus: A history av Barbara Graziosi för att få en överblick av hur den grekiska mytologin har ändrats och för att hjälpa i analysen av hur den grekiska mytologin har ändrats sen Europa blev kristet samt hur gudarna har använts i modern tid. Majoriteten av boken handlar om hur den grekiska mytologin påverkade tidig kristendom och renässansen men det som användes var det sista kapitlet som handlar om modern tid och kapitlet om hur mytologin användes av tidig kristendomen. Där beskrivs det hur kristendomen omvandlade de grekiska gudarna till demoner enligt den kristna tron, ett sätt för att få folk i ren rädsla att gå med i den kristna tron. Detta används i analysen för att få en inblick i hur kristna ser på den grekiska mytologin.²

För analysen används även det sista kapitlet som fungerar som en epilog till undersökningen. Kapitlet fokuserar på hur den grekiska mytologin har använts efter renässansen fram till andra världskriget och hur det användes i propaganda. I kapitlet används propaganda för olympiska spelen i Berlin 1936 som bildexempel på hur den grekiska mytologin användes för att föreställa de perfekta atleterna. Detta används för att ge en inblick i hur synen på den grekiska mytologin var under denna tid och även för att många av de tidiga superhjälteserietidningarna användes som propaganda under andra världskriget så kapitlet har relevans för att ge analysen en utgångspunkt i vad den grekiska mytologin hade för påverkan i omvärlden strax innan och under andra världskriget. Relevansen i boken ligger i att ge analysen en utgångspunkt i hur den grekiska mytologin sågs på då och inte utgå ifrån ett modernt perspektiv och synsätt.³

Grunden för min forskningsutgångspunkt är Martins Lunds bok *Rethinking the jewish-comics connection* där han analyserade de tidiga Superman serietidningarna, Will Eisners *The Spirit* och Chris Claremonts *X-men* serietidningar, med fokus på det judiska perspektivet och hur den judiska mytologin och kulturen har påverkat serietidningarna. För att få en bild av hur man kan analysera tidningar på ett optimalt sätt så används denna som en ram och referens, hur man ska referera till serietidningar och hur en analys kan nedskrivs. Det blev min grund för hur en analys av serietidningar kan utföras, specifikt kapitlet om mutanter och *X-men* serietidningar, som täcker många serietidningar och gör en kortare analys av ett större antal serietidningar under en längre period. Jag använder detta kapitel eftersom jag fokuserar min analys på en kvantitativ studie med kvalitativ analys av specifika delar av berättelsen. Detta

² Graziosi, Barbara. *The gods of olympus: A history* London: Profile books. 2004 s.149-170

³ Graziosi, Barbara. *The gods of olympus: A history* London: Profile books. 2014 s. 218-228

utfördes även i kapitlet om X-Men serietidningar där fokuset låg på kopplingar till den judiska religionen, kulturen och historien. Kapitlet fokuserade på när kopplingar till förintelsen gjordes och när karaktärers religion togs upp.⁴ Detta var aktuellt för mina analyser eftersom jag fokuserar min analys på kopplingar till den grekiska mytologins religion och hur den påverkar berättelsen. Detta kapitel blev aktuellt för min analys för att den gav mig en inblick i hur man kan analysera serietidningar i kvantitet med fokus på ett kvalitativt resultat av analysen.

För att utvidga synen på hur religion kan användas i serietidningar har fler böcker och artiklar använts. *Graven Images* är en samlingsbok av olika akademiska uppsatser om serietidningar och religion. Ur denna bok har en uppsats använts ifrån boken *Killing the Graven God: Visual Representations of the divine in Comics* av Andrew Tripp från Boston University. Uppsatsen handlar om hur den kristna guden framställs i mainstreamsuperhjälte serietidningar och andra mainstream serietidningar som *Preacher*, *Lucifer* och *Spawn*. Han går även in på hur allegori för den kristna guden används i superhjälteserietidningar med karaktärer som *Warlock* från Marvel Comics. Vad han kom fram till är att när den definitiva kristna guden framställs så är det alltid något mystiskt, något som inte kan ses eller röras. Något är bortom våra förmågor att förstå.⁵ De grekiska gudarna är väsen som kan framställas som aktiva karaktärer som är närvarande och står sida vid sida med de dödliga, men de kan även framställas som väsen som man vet är där men inte vad de är eller hur de tänker. Därför var denna uppsats aktuell för min analys, för att få en utgångspunkt i hur en analys av gudar och hur de kan framställs i serietidningar kan göras, även hur ett sådant resultat kan bli. Detta ligger mycket till grund för hur min analys kan utföras men även hur min teori kan formos.

För analysen användes en artikel ifrån hemsidan *Scandinavian Journal of Comic Art* eller *sjoca.com*. Det är en gratis akademisk online med diverse tidskrifter om serietidningar och sekventiell konst. På denna sida fann jag en artikel som är användbar för min analys. Artikeln heter *The body, despair, and hero worship – a comparative study of the influence of norse mythology in Attack on Titan* skriven av Asuka Yamazaki. Artikeln handlar om kopplingarna och referenserna till den nordiska mytologin i den japanska serietidningen *Attack on Titan*. Analysen jämför striden mellan titanerna och människorna i serietidningen och striden mellan gudarna och jättarna i den nordiska mytologin. Resultatet i artikeln är att *Attack on Titan*

⁴ Lund, Martin. *Rethinking the jewish-comics connection*. Lund:Media tryck. 2013. s.275-367

⁵ Lewis, David A (red). Kraemer, Christine Hoff. (red). *Graven images: Religion in comic books and graphic novels*. New York: Continuumbooks. 2010. s.107-119

följer strukturen och den apokalyptiska atmosfären den nordiska mytologin har samtidigt som den försöker utveckla mer djup senare släpper sin apokalyptiska och mytologiska anda för att skapa mer något eget.⁶ Det intressanta för min analys är hur artikeln tar upp tema och hur mytologin kan influera Wonder Woman serietidningarna. Även hur tematiska berättelser kan använda mytologin för att ge världen mer djup, vilket kan användas, serietidningarna använder den grekiska mytologin mer indirekt som ett tema och influens som påverkar berättelsen.

6.2 Hypotes

Min hypotes om hur gudarna kommer att framställas är en blandning. Eftersom serietidningarna utvecklas så är min hypotes att gudarna kommer att få en mer aktiv roll i berättelserna, att gudarnas roll kommer att få större betydelse ju närmare modern tid man kommer. Min hypotes byggs ifrån att den tidigare forskningen men även min egen erfarenhet med de serietidningar som jag själv har läst innan denna uppsats gjordes.

7. Bakgrund

Bakgrunden är uppdelad i tre delar. Den första delen är om branschens historia för att ge inblick i hur branschen påverkade berättelserna i tidningarna. Andra delen kommer att fokusera på Wonder Womans historia både i serietidningarna och inom populärkulturen. Den tredje delen tar upp grekiska gudar, hjältar och gudinnor upp som är aktuella för analysen.

7.1. Serietidningsbranschens historia

7.1.1. The Golden Age

⁶ Yamazaki, Asuka. The Body, Despair, and Hero Worship – A Comparative Study of The Influence of Norse Mythology in Attack on Titan. *Scandinavian Journal of Comic Art Issue 2:1* (2016).

http://sjoca.com/?page_id=1057

The Golden age of comics varade 1938–1956. Denna eran kallas the golden age för att det var under den här eran som vi såg början av superhjältarna. Joe Schuster och Jerry Siegel skapade superhjeltegenren med Superman 1938. Superman blev en direkt succé och älskad av det amerikanska folket. Året därpå skapade Bob Kane och Bill Finger Batman, också en succé.⁷ Efter andra världskriget började superhjelteböckerna tappa läsare och många böcker lades ner. De enda tre som fortsatte publiceras konstant var Batman, Superman och Wonder Woman. Det som började bli populärt var romanserier, skräck och detektivserietidningar. Många av dessa tidningar var inte vad man skulle klassa som barnvänliga och ledde till uppmärksamhet från psykologer och upprörda föräldrar. Kulmen av detta var en psykolog vid namn Fredrick Wertham som skrev boken *Seduction of The innocent*. Han kom till slutsatsen att mycket av ungdomsbrottsligheten var p.g.a. serietidningar och var en dålig influens på dagens ungdomar. Detta ledde till en censur inom serietidningsvärlden som kom att kallas Comics Code. Comics code begränsade vad som kunde vara med i serietidningar och varje tidning gick igenom comics code innan den blev godkänd.⁸

7.1.2. The Silver Age

Silver Age startade oktober 1956 med serietidningen *Showcase #4* och introduktion av Barry Allen, den nya versionen av The Flash. Den här eran är svårare att definiera när den slutar men man brukar säga att den slutade cirka 1970. Den här eran av branschen bestod av mycket barnvänliga och udda berättelser.⁹ Karaktärer som innan varit brutala som Jokern blev roliga och udda karaktär som utförde harmlösa brott. Även chockartade berättelser för att locka läsare som t.ex. Batman förvandlas till ett spädbarn.¹⁰ Många karaktärer fick nya versioner som t.ex. Green Lantern och The Flash. Dessa nyversioner av karaktärerna och även deras team bok *Justice League* ledde till ett nytt intresse för superhjelteböcker. Detta skulle även öppna dörren för Stan Lee och Marvel som skulle börja sin renässans under början på 60-talet med Fantastiska Fyran.¹¹

⁷ pbs. <http://www.pbs.org/opb/historydetectives/feature/the-golden-age-of-comics/> (hämtad den 14 maj 2018)

⁸ tvtropes. <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/UsefulNotes/TheGoldenAgeOfComicBooks> (hämtad den 14 maj 2018)

⁹ tvtropes. <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/UsefulNotes/TheSilverAgeOfComicBooks> (hämtad den 14 maj 2018)

¹⁰ dc.wikia. http://dc.wikia.com/wiki/Batman_Vol_1_147 (hämtad den 14 maj 2018)

¹¹ tvtropes. <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/UsefulNotes/TheSilverAgeOfComicBooks> (hämtad den 14 maj 2018)

7.1.3. The Bronze Age

Den här eran varade 1970–1985. Censuren hade varit påtaglig och många författare ville pressa den och se hur mycket de kunde komma undan med. Det finns tre serier som brukar vara symboliska för att de startade The Bronze age. *The New Gods* av Jack Kirby som tog upp filosofiska och djupare frågor från 1970, Neal Adams *Green Lantern/Green arrow* tog upp rasism, droger och våld och *The Night Gwen Stacy Died* som handlar om när Gwen Stacy som var Spider-mans flickvän blev mördad av hans fiende Green Goblin. Vi såg mörkare teman och vuxnare serier. Det är svårt att sätta exakt datum för det men början av 1970-talet är en bra avrundning.¹²

Under 80-talet återgick många karaktärer till sina mörkare rötter. Serietidningsbranschen fick in nya författare under sent 70-tal som Frank Miller, Grant Morrison, Alan Moore och Neil Gaiman. Dessa författare tøjde mer på censuren och skrev mörka, kalla och realistiska berättelser.¹³ Även mainstreamserietidningarna började ändras och Bronze Age avslutades 1985 i samband med att DC släppte sin stora tidning vid namn *Crisis on Infinite earths* som var en form av nylansering av alla sina serietidningar och karaktärer med moderna uppdateringar. Detta skulle leda till moderna tolkningar av alla karaktärer ägda av DC Comics.¹⁴

7.1.4. The Modern age: 1985–2000

Under mitten till sent 80-tal ändrades branschen och moderniserades. Många tidlösa klassiker släpptes som väckte intresset för serietidningsbranschen. Några exempel är Alan Moores *V for Vendetta* och *Watchmen*. Frank Millers *Batman: Year one*, *Batman Dark Knight Returns* och *Sin City*. Neil Gaimans *Sandman*.¹⁵ 1986–1987 började DC Comics nylanseringen och många karaktärer fick uppdaterade ursprung och bakgrunder, inklusive Batman, Superman och Wonder Woman. Några av dessa tidningar skulle även leda till att filmbranschen skulle få

¹² britannica. <https://www.britannica.com/art/superhero/Silver-Age-1956-69> (hämtad den 27 maj 2018)

¹³ tvtropes <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/UsefulNotes/TheBronzeAgeOfComicBooks> (hämtad den 14 maj 2018)

¹⁴ dc.wikia http://dc.wikia.com/wiki/Crisis_on_Infinite_Earths (hämtad den 14 maj 2018)

¹⁵ tvtropes. <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/UsefulNotes/TheBronzeAgeOfComicBooks> (hämtad den 14 maj 2018)

förnyat intresse i karaktärerna. Ett exempel är *Batman* från 1989 som regisserades av Tim Burton. Den skulle få tre uppföljare.¹⁶

Populariteten hos dessa mörkare och världskritiska serietidningar som *Batman: The Dark Knight Returns* och *Watchmen* skulle få branschen att ändra sig och bli mörkare. Hos både Marvel och DC tog mörkare och groteska berättelser större plats.¹⁷ Wonder Woman fick större koppling till de brutala och mörka delarna av den grekiska mytologin. Serietidningar hade återigen blivit en del av populärkulturen. På både ont och gott. Många äldre serietidningar från innan andra världskriget skulle komma att säljas för miljonsummor. T.ex. *Action Comics nr 1*. Detta ledde till att många företag sålde exklusiva samlarnummer som folk hoppades skulle vara värda miljoner om några årtionden. Inflationen på priserna av serietidningarna skulle öka enormt på ytterst kort tid.¹⁸ Det skulle komma att kallas spekulationsbubblan. Under denna bubbla gjordes flera stora händelser för att locka läsare som *The Death of Superman (1992)* och *Batman Knightfall (1993)*. Resultatet blev att många läsare blev avskräckta och slutade läsa serietidningar. Bubblan sprack 1997. Många serietidningsaffärer i USA gick i konkurs.¹⁹ Marvel gick i konkurs och fick sälja av flera av sina filmlicenser för att överleva, DC klarade sig lite bättre.²⁰

7.1.5. The Modern age 2000–2017

Vid 2000 hade branschen återhämtat sig och filmbranschen fick ett förnyat intresse och vågade börja satsa på filmer baserade på superhjaltekaraktärer. Hos Marvel kom flera succéer som skulle bana väg för framtiden. Som t.ex. *Spider-man* från 2002.²¹

Tidningarna började bli mer invecklade och många karaktärer hade ändrats och förändrats radikalt på 25 år sen 1986. DC ville ge det en modern och fräsch start. 2011 bestämdes det att DC skulle göra en till nylansering, för att underlätta för nya läsare och ge nya karaktärer en chans att öka i popularitet. Denna nya lansering fick namnet *New 52*. Namnet kom från att de skulle publicera 52 helt nya serietidningar. Alla karaktärerna fick en modernare tappning och många karaktärer fick ändrade bakgrunder eller i vissa fall helt nya. Även nya karaktärer

¹⁶ IMDB. <https://www.imdb.com/title/tt0096895/> (hämtad den 14 maj 2018)

¹⁷ nationalreview. <https://www.nationalreview.com/2016/03/frank-miller-dark-knight-returns-superhero-antihero/> (Hämtad 2018-04-23)

¹⁸ milehighcomics <http://www.milehighcomics.com/tales/cbg37.html> (hämtad den 10 maj 2018)

¹⁹ milehighcomics. <http://www.milehighcomics.com/tales/cbg36.html> (hämtad den 10 maj 2018)

²⁰ milehighcomics. <http://www.milehighcomics.com/tales/cbg38.html> (hämtad den 10 maj 2018)

²¹ IMDB. <https://www.imdb.com/title/tt0145487/> (hämtad den 10 maj 2018)

introducerades.²² Dianas ursprung ändrades radikalt och hon blev nu en halvgud och hennes biologiska far var Zeus.

Christopher Nolan startade om Batman filmerna med *Batman Begins* 2005²³ som blev en succé och två uppföljare gjordes. Dessa filmer var mörkare och hanterade källmaterialet på ett realistiskt sätt. Trilogin var en stor succé. När denna trilogi var över så ville DC skapa ett mer sammanhängande filmuniversum som Marvel hade börjat med. Den första som kom ut var *Man of Steel* 2013 som handlade om Supermans ursprung i nutid.²⁴

Filmen fick en uppföljare 2016 vid namn *Batman v Superman: Dawn of Justice*. Det var här Wonder Woman fick sin biodebut. Hon spelades av Gal Gadot och hade en mindre roll i filmen.²⁵ Wonder Woman fick året därpå en egen film som berättade om hennes ursprung och hur hon kom till männens värld. Hon spelades återigen av Gal Gadot. Filmen ändrade ett par saker i hennes ursprung. Filmen ändrade det till första världskriget. Att hon har en biologisk far som är Zeus berättas i filmen, vilket är taget från den moderna versionen av hennes ursprung. Filmen blev en kritisk och finansiell succé med en uppföljare planerad att ha premiär 2019.²⁶

7.2. Wonder Womans bakgrund

De första superhjältarna som skapades var riktade mot pojkar och därför var de tidiga superhjältarna män. Det ville William Moulton Marston ändra på och skapa en stark kvinnlig karaktär som skulle uppmuntra kvinnor att vara moraliska utifrån den tiden och uppmuntras att vara moderliga. Moderliga som i att de skulle ta hand om andra och sin omvärld. Han baserade Wonder Woman på sin fru och sin älskarinna som han levde i ett polyamoröst förhållande med. Wonder Woman eller Diana Prince som hon tog som alias fick sin bakgrund baserad i den grekiska mytologin. Han gjorde en henne till en amazonkrigare, från de antika grekiska myterna. Hon var lika stark som Superman och har flera mytologiska föremål som hjälpte henne i strid. Hennes viktigaste vapen är hennes Lasso av sanning, om man rör lassot måste man tala sanning eller inse sin egen sanning. Hon har även ett eget jetplan som är osynligt och sina armband som inte kan förstöras eller penetreras av kulor. Marston fick kritik

²² seriesant. <https://seriesant.se/New-52/> (hämtad den 10 maj 2018)

²³ IMDB https://www.imdb.com/title/tt0372784/?ref=fn_al_tt_1 (hämtad 10 maj 2018)

²⁴ IMDB https://www.imdb.com/title/tt0770828/?ref=tt_rec_tt (hämtad 10 maj 2018)

²⁵ IMDB <https://www.imdb.com/title/tt2975590/> (hämtad 10 maj 2018)

²⁶ IMDB https://www.imdb.com/title/tt0451279/?ref=tt_rec_tt (hämtad 10 maj 2018)

i början av tidningarna för att de innehöll sexuella och våldsamma toner. Detta kan ses i de tidiga numren som innehåller referenser och handlingar som skulle kunna kopplas till bdsm.²⁷

Efter andra världskriget tappade många intresset för superhjälteböcker och många serietidningar använde sig av bisarra och chockerande berättelser för att locka nya läsare. Det var här man introducerade Wonder Girl. Berättelser om en ung Diana och hennes äventyr på paradisen. Detta ledde till att Wonder Woman av misstag fick en sidekick i stil med Robin under en period. Vissa författare hade missuppfattat berättelserna och trodde att det var en ny karaktär. Wonder Girl skapades och blev Wonder Womans sidekick. Hon var även medlem i den första tonårssupergruppen, *Teen Titans* där hon fick namnet Donna Troy.²⁸

Superhjeltegruppen *Justice League* skapades i samband med den nya populariteten av superhjelteserietidningar. Där var hon en av de grundande medlemmarna och var en aktiv medlem i teamet och till början den enda kvinnliga medlemmen i Justice League.²⁹

Hennes egna tidningar hade varit ganska oförändrade sen mitten på 40-talet då Marston slutade skriva serietidningarna. Den hade fått större fokus på romansen. Mot slutet av 60-talet försökte man göra henne modern och ta bort hennes krafter. Istället blev hon mer en James Bond liknande karaktär med en blind KungFu-mentor. Man försökte ändra henne till vad som var populärt för den tiden vilket ledde till mycket kritik för att det tog bort vad som gjorde henne speciell.³⁰ Efter ett par år fick hon tillbaka sina krafter och hon började arbeta sig för att få tillbaka tron på gudarna och vad hennes arv symboliserade med hjälp av hennes vänner i Justice League, i en berättelse där hon fick utföra tolv stordåd.³¹

1975 hade den första Wonder Woman tv-serien premiär. Hon spelades här av Lynda Carter och serien blev snabbt en hit. Det hade gjorts försök innan men de hade inte gått bortom piloten. Första säsongen handlade om hennes ursprung och utspelade sig under andra världskriget. Resten av serien skulle komma att utspela sig i modern tid. Tv-serien sändes till 1979.³²

²⁷ smithsonianmag <https://www.smithsonianmag.com/arts-culture/origin-story-wonder-woman-180952710/> (hämtad den 14 maj 2018)

²⁸ nedist. <https://nerdist.com/wonder-girl-donna-troy-history-explained/> (Hämtad 2018-05-06)

²⁹ Downey, Meg. *DC Comics 101: What's the Difference Between the Justice Society and the Justice League?* 2012-10-20 <https://www.dccomics.com/blog/2016/10/20/dc-comics-101-whats-the-difference-between-the-justice-society-and-the-justice> (hämtad den 14 maj 2018)

³⁰ comicsalliance. <http://comicsalliance.com/wonder-woman-1970s/> (hämtad den 14 maj 2018)

³¹ dc.wikia. http://dc.wikia.com/wiki/Wonder_Woman:_The_Twelve_Labors (hämtad den 14 maj 2018)

³² IMDB. <https://www.imdb.com/title/tt0074074/> (hämtad den 14 maj 2018)

I samband med nylanseringen DC gjorde 1986 fick Wonder Womans karaktär och ursprung en modernisering. De gjorde amazonerna mer som de beskrevs i verserna. Diana visste inte hur den moderna världen funkade när hon anlände och hon talade samma språk som de antika grekerna gjorde och fick lära sig engelska. Med hjälp av mentorn de gav henne i tidningarna lärde hon sig om den moderna världen och engelska.³³

Wonder Woman förlorade även rätten att kalla sig själv detta och en annan karaktär vid namn Artemis (som inte ska förväxlas med den grekiska gudinnan med samma namn) tog över rollen som Wonder Woman under en kortare period. Wonder Woman var tvungen att avrätta en skurk som blev filmad och visades över hela världen. Detta gjorde att folk under en period tappade tilltron till henne. Hon arbetade upp tilltron och blev en mer öppen person när hon blev ambassadör av Paradisön och en publik person.³⁴

När DC gjorde nylanseringen New 52 ändrades även Diana, hon blev mer krigisk och mer fokuserad på att beskydda människor från monster. Hon blev mer av en krigare. Hon ändrades till en halvgud i New 52 och dotter till Zeus. Under en kort tid i denna version tog hon även rollen som krigsguden. Även amazonerna blev mer krigiska och våldsamma, de våldsamma tendenserna hos både amazonerna och Wonder Woman tonades ner och hon är idag mer lik hur hon var innan *The New 52*.³⁵

7.3. Den grekiska mytologin

Här introduceras Herakles, Zeus, Atena, Hera, Ares, Afrodite och amazonerna. Dessa karaktärer är de mytologiska karaktärerna med mest påverkan i hennes liv, därför ges en kort introduktion till deras mytologiska bakgrund. Informationen ges också för att jämförelser ska kunna göras i analysen utan att behöva göra avvikelser för att läsaren ska förstå sammanhanget.

7.3.1. Herakles

³³ nothingbutcomics. <https://nothingbutcomics.net/2016/12/08/dcs-post-crisis-rebirth-wonder-woman-george-perez-gods-metal/> (hämtad den 14 maj 2018)

³⁴ nerdist. <https://nerdist.com/the-definitive-wonder-woman-stories-of-greg-rucka/> (hämtad den 14 maj 2018)

³⁵ newsarama. <https://www.newsarama.com/28740-what-if-you-missed-the-new-52-wonder-woman.html> (hämtad den 14 maj 2018)

Herakles eller Herkules som romarna kallade honom är en halvgud, son till Zeus och den dödliga kvinnan Alkmene, en av Zeus mäktigaste söner och en bland de största av de grekiska hjältarna. När han var liten försökte Zeus fru Hera få Herakles dödad genom att skicka två giftormar mot spädbarnet, men en ung Herakles ströp båda ormarna.³⁶ Hera skulle fortsätta att avsky Herakles och fortsatte att plåga honom. I sin galenskap orsakad av Hera mördade han sin fru och sina söner. Han blev botad från sin galenskap men för att sona sina brott fick gudarna honom att utföra tolv stordåd. Några av dessa dåd var att döda det Nemianska Lejonet vars skinn han skulle komma att bära som en mantel, han dödade Hydran av Lerna, stal amazondrottningen Hippolytas gördel och hämtade underjordens trehövdade hund Kerberos. Dessa stordåd är vad han är mest känd för. Han lyckades även efter sina stordåd besegra gudar i strid. När han dog fick han komma till Olympen och bli odödlig. Han tillbads som en gud av det grekiska folket för hur hans stordåd gjorde honom till en gud.³⁷

7.3.2. Zeus

Zeus är sonen till titanerna Kronos och Rhea, broder till Poseidon och Hades. Kronos var rädd att hans söner skulle döda honom liksom han hade dödat sin far Uranus. För att förhindra detta svalde han Hades och Poseidon. Zeus blev räddad och Kronos rädsla blev sann, Zeus besegrade sin far och räddade sina bröder och systrar. Han blev krönt till gudarnas kung och tog sin syster Hera till fru.³⁸ Tillsammans med Zeus bröder och systrar besegrade de titanerna och skapade Olympen. Han valde att skapa Olympen på ett högt berg och ha blixten som sitt vapen som han slungar mot sina fiender. Han är fader till många barn, vissa inom äktenskapet, andra utanför. Han är fader till både gudar som Ares och dödliga halvgudar som Herakles. Hans ord är lag. Han är rättvis och hård och tar aldrig tillbaka sina beslut. Zeus vilja är lagen själv. Få personer lyckades lura honom och de som gjorde det fick grymma straff. Zeus gjorde sig värd namnet gudarnas kung.³⁹

7.3.3. Ares

³⁶ britannica. <https://www.britannica.com/topic/Heracles> (hämtad den 7 maj 2018)

³⁷ Evslin Bernad. *God, demigod and demons: a handbook to greek mythology*. London: I.B. taris.2006. s.89–91

³⁸ ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/zeus.asp> (hämtad den 8 maj 2018)

³⁹ Evslin Bernad. *God, demigod and demons: a handbook to greek mythology*. London: I.B.taris.2006. s.218

Ares är son till Zeus och Hera, känd som krigsguden och blodtörstens gud. Även bland gudarna ansågs Ares vara en blodig best. Detta var ingen överdrift, han var känd för att vara blodtörstig och få njutning av våldet.⁴⁰ Han fick två söner med Afrodite, Deimos skäckens gud och Phobos rädlans gud. Afrodite var egentligen var gift med Hefaistos, smidesguden men hon fann Ares oemotståndlig. Han var även känd för att hamna i direkt konflikt med andra gudar. Han och Atena brukade hamna i olika delar av ett krig och slåss indirekt emot varandra. Det gjordes genom att välja ut sina hjältar och guida dem. Han var omtyckt av gudar som Hades för hur han fyllde Hades rike. Ares var guden som krigiska greker som spartanerna bad till och fick sitt stöd hos.⁴¹

7.3.4. Atena

Vishetens och krigskonstens gudinna. Hon är dotter till Zeus och titanen Metis. Metis förutspådde att om hon fick en son så skulle han döda sin far såsom Zeus hade dödat sin far. När Metis blev havande så svalde Zeus henne för att förhindra profetian. En tid senare fick Zeus en förfärlig huvudvärk. En så hemsk huvudvärk att han bad Hefaistos att slå ett hål i hans skalle för att se vad som orsakade värken. Ut ur Zeus huvud kom Atena redan vuxen och i full rustning. Hon var ett naturligt val till att bli vishetens gudinna och blev staden Athens beskyddare. Hon och Poseidon hade en tävling om vem som skulle bli stadens beskyddare och Atena vann och blev stadens beskyddare.⁴²

Hon var även civilisationens och den taktiska krigsgudinnan. Hon använde taktik och strategi till skillnad från sin bror Ares som bara var blodtörstig. Atena tog aldrig någon man och var känd som Parthenos (jungfrun). Hennes skönhet enligt vissa dikter skall ha varit större än självaste Afrodites, vilket fick henne att åtrås av många män, även om hon aldrig tog en man. Hon hade konflikt med Ares ett par gånger, vilket ledde till en strid mellan de där hon vann och som nämndes innan hade hon en pågående fejd med Poseidon. Hon är idag mest känd för att vara ansiktet för vishet och för hennes ugglor som hon ofta porträtteras med i statyer och målningar.⁴³

⁴⁰ Evslin Bernad. *God, demigod and demons: a handbook to greek mythology*. London: I.B.taris. 2006. s.14–15

⁴¹ ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/ares.asp> (Hämtad den 8 maj 2018)

⁴² Evslin Bernad. *God, demigod and demons: a handbook to greek mythology*. London: I.B.taris.2006. s.19

⁴³ ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/atenasp> (hämtad den 8 maj 2018)

7.3.5. Afrodite

Afrodite, kärleksgudinna. Till skillnad från andra gudar så hade hon endast en roll, kärlekens gudinna. Det är hennes liv och hobby. Hon har inga föräldrar. Hon kom till när Kronos kastade sin döda far Uranus testiklar i havet efter att han dödat honom. Skum bildades och ur skummet kom den blonda gudinnan Afrodite. Vart hon gick så blommade blommor under hennes fötter och fåglar kvittrade. Myten menade att liv är oförstörbart, det förnyas.⁴⁴ Alla manliga gudar skulle komma att försöka förföra henne. För att undvika en konflikt gifte hon sig till slut med Hefaistos som beskrivs som deformerad och den fulaste av gudarna.⁴⁵ Detta hindrade inte henne från att flörta och ha relationer med andra gudar. Hennes älskare var Ares och Hermes. Hon fick barn med båda två, med Hermes fick hon Hermafroditos, hälften man och hälften kvinna. Hon hade även son vid namn Eros som beskrivs som faderlös. Hon var känd för att vara fåfäng och elak mot vackra dödliga kvinnor.⁴⁶ Afrodite var även gudinnan som vakade över amazonerna, en kvinnlig krigarkult. Hennes följare var utspridd över stora delar av Grekland och var oftast den gudinnan prostituerade bad till.⁴⁷

7.3.6. Hera

Hera är dotter till Kronos och Rhea och syster till Zeus. Hon var beskriven som vacker och majestätisk. Hon valdes av Zeus till att bli hans drottning och fru. Hon blev då drottning av Olympen.⁴⁸ Zeus var ofta otrogen och eftersom han var kungen av Olympen så kunde hon inte göra något åt det. Hon var känd för att ta sin hämnd på hans älskarinnor och Zeus barn med dessa älskarinnor. Den mesta kända av dessa vendettor är Heras hat mot Alkmene och Herakles. Alkmene var en av de vackraste och visaste dödliga och Hera hatade henne. Hon skulle komma att plåga Herakles genom hela hans hjältekarriär.⁴⁹ Hera var inte vänligare mot

⁴⁴ Evslin Bernad. *God, demigod and demons: a handbook to greek mythology*. London: I.B.taris. 2006. s.12

⁴⁵ Ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/afrodite.asp> hämtad den 10 maj 2018

⁴⁶ ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/afrodite.asp> hämtad den 11 maj 2018

⁴⁷ Burkert, Walter. *Greek religion*. United Kingdom: Blackwell publishing. 1985. s.152-156.

⁴⁸ Evslin Bernad. *God, demigod and demons: a handbook to greek mythology*. London: I.B.taris.2006. s.88-89

⁴⁹ Evslin Bernad. *God, demigod and demons: a handbook to greek mythology*. London: I.B. taris.2006. s.88–89

sina egna barn, hon hånade ofta Hefaistos för hur ful och deformerad han var. Hennes plats som drottning blev aldrig ifrågasatt.⁵⁰

7.3.7. Amazonerna

I mytologin beskrivs de som en nation av krigarkvinnor som härstammar från Scythia. De härstammar ifrån Ares. Kvinnorna tränades för krigsföring, de jagade och utförde alla politiska uppgifter. Männen användes för menlösa uppgifter och för samlag. Om en pojke föddes döddes de eller blev ivägskickade. De var en av arméerna som stred med Troja mot grekerna tills de blev besegrade av grekerna och Akilles. De anföll även Aten och höll på att vinna tills Theseus kom till undsättning och räddade staden.⁵¹ Den mest kända drottningen över amazonerna var Hippolyta. Hon var dotter till Ares, hon ledde amazonerna till den legenden de blev. Hennes gördel var som en krona. När Herakles besökte amazonerna och Hippolyta öppnade han upp sig till henne och hon gav honom frivilligt sin gördel. Vad som hände med henne är oklart men hon och hennes amazoner fortsatte att leva isolerat.⁵²

8. Analys

I den här analysen kommer jag utifrån olika teman gå igenom vad jag har läst och vad tidningarna säger och hur de har ändrats med tiden. Kapitlet avslutas med en slutdiskussion. Wonder Woman refereras till både i Wonder Woman och Diana i analysen beroende på berättelsen. Om hon är i sin superhjältepersona, den krigande hjältinnan så är hon Wonder Woman, är hon i sitt civila liv och politiska liv är hon Diana.

8.1. Wonder Womans ursprung i serietidningarna

Eftersom hennes ursprung har ändrats ett par gånger så berättar jag hennes moderna ursprung och var hon är i dagens tidningar. Wonder Woman eller Diana Prince som hon ibland använder som alias kommer från en ö som består av endast kvinnor. Öns namn är Themyscira eller Paradisön beroende på sammanhanget. Dessa kvinnor är amazonerna, krigar kvinnor från

⁵⁰ ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/hera.asp> (hämtad den 12 maj 2018)

⁵¹ Evslin Bernad. *God, demigod and demons: a handbook to greek mythology*. London: I.B.taris. 2006. s.8-9

⁵² mythology.net <https://mythology.net/greek/mortals/hippolyta/> (hämtad den 28 maj 2018)

antikens Grekland som blev förrådda och hamnade på ön där de inte åldras och blir vakade av gudinnan Atena eller Afrodite beroende på vilken version av Wonder Woman. Dianas mor är drottningen över ön och amazonerna. Hennes mor ville ha en dotter, så hon skulpterade sig en dotter av lera och med välsignelse från Atena kom leran till liv och blev Diana. Hon blev snabbt en av de bästa krigarna. En dag kraschar en strids pilot på ön och Diana blir utvald att leda striden mot de onda makterna i männens värld.⁵³ Hon lämnar sitt hem tillsammans med piloten. Pilotens namn var Steve Trevor och skulle vara ett kärleksintresse, mentor eller bara väldigt nära vän beroende vilken version av Wonder Woman man kollar på. Hon och Steve Trevor fortsatte att kämpa mot ondskan och hon skulle snart få flera allierade i andra superhjältar som Superman och Batman.⁵⁴ Hon återvände till sitt hem ett par gånger och blev utvald till öns ambassadör i FN. Så nu räddar hon världen mot hot samtidigt som hon politiskt försöker skapa fred.⁵⁵

8.2. Hur den grekiska mytologin har påverkat berättelserna

Den grekiska mytologin har alltid varit med i berättelserna. Dock utifrån analysen kan man se att de inte alltid var i centrum. De moderna berättelserna som analyserades hade mycket mer intresse i mytologin och att berätta mytologiska berättelser där Wonder Woman var huvudkaraktären. Mytologin i de tidigare berättelserna var inte närvarande under majoriteten av de tidningar som analyserades. I den mer genomgående versionen av Wonder Womans ursprungsberättelse är mytologin där och närvarande. Hippolyta blir lurad av Herakles att ge upp sin gördel. Han visas som en muskulös man med stor haka och tydliga konturer i ansiktet. Över sig har han det Nemianska Lejonet som mantel som han även har virat runt skrevet för att fungera som ett höftskynke, samt ett par sandaler.⁵⁶ Herakles fångar sedan amazonerna, de blir befriade och får Paradisön av Afrodite där de kan få leva ifred. Wonder Woman blir beviljad liv av Afrodite när Hippolyte önskade sig en dotter och formar henne av lera.⁵⁷

Detta är bakgrundsberättelsen för Amazonerna och Wonder Woman i stora drag fram till 1987 då nylanseringen gjordes. Under dessa 45 år hade man lite intresse i att skapa mytologiska berättelser och att utnyttja hennes bakgrund. Under 40-talet glömdes hennes grekiska

⁵³ Perez, George. *Wonder Woman Vol. 2 #2*. DC Comics. 1987.

⁵⁴ Perez, George. *Wonder Woman Vol. 2 #8*. DC Comics. 1987.

⁵⁵ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #195*. DC Comics. 2004

⁵⁶ Moulton Marston, William. *Wonder Woman Vol.1 #1*. DC comics. 1942. s.4A

⁵⁷ Moulton Marston, William. *Wonder Woman vol. 1 #1*. DC Comics. 1942.

bakgrund bort direkt när hon kom till mannens värld. Tidningarna återgick till vad som var normen för superhjalteböcker vid denna tid, att berätta andra världskrigsberättelser. Vi ser Diana som hon börjar kalla sig i mannens värld slåss emot nazister, gangsters och krigsförbrytare. Vilket är ironiskt eftersom den grekiska mytologin användes som propaganda under andra världskriget, även om det var mer vanligare hos axelmakterna. Specifikt var det nazisterna och deras syn på *Übermensch* som de grekiska gudarna blev en perfekt allegori för.⁵⁸ Det dröjde åtta månader från hennes skapelse till en berättelse med mytologisk bakgrund skrevs. Detta var dock ännu en andra världskrigsberättelse i förklädnad. I denna berättelse avslöjas det att Ares eller Mars som han skulle komma att kallas fram till 1987 var orsaken till andra världskriget. Att det var han som gjorde axelmakterna krigiska och ondskefulla. Ares/Mars framställs mer som en karikatyr på liknande sätt som Herakles gjorde. Han har stort huvud med överdrivna proportioner och kantigt ansikte. Rustningen är en röd/orange spartansk rustning fast utan skydd för armarna och benen. Hjälmens visir visar ansiktet.⁵⁹ Ares/Mars skulle komma att fortsätta att se ut så här fram till 1987. Framtida tecknare skulle ge honom rött skägg och normala proportioner och mindre av en karikatyr men grunddesignen skulle vara den samma.⁶⁰

Från 40-talet till och med 70-talet användes den grekiska mytologin som grunden för berättelsen sällan. I de tidiga berättelserna så kan det jämföras med kristen tro där Gud har bytts ut mot grekiska gudar och gudinnor. Som exempel i *Sensation comics #4* ber Diana till Afrodite om styrka. Om de antika grekerna gjorde detta eller om deras tillbedjan till gudarna var mer i ritualerna som beskrivs vet jag inte men detta påminner mer om hur någon skulle be till Gud eller Jesus för styrkan att klara av något prövande.⁶¹ Mytologin behandlas mer som en tro, gudarna när de visas är antingen heliga väsen som ingen kan se eller röra som när Hera eller Afrodite kommunicerar med amazonerna eller Diana. Undantaget är Ares/Mars som Diana slåss mot i *Wonder Woman vol. 1 #2* och *Vol.1 #215*. Olympen syns aldrig i sin helhet och gudarna visar ingen mänsklighet. Inget felande eller irrationellt som annars gudarna var kända för att göra förekommer.

Gudarna och mytologin är bakgrund och grunden till hennes synsätt på världen. Även om vissa berättelser använder mytologin tematiskt. *Vol. 1 #212–222* kallas *Wonder Womans labors* i stil med Herakles labors, där hon måste visa värdig att få vara en hjälte och vara

⁵⁸ Graziosi, Barbara. *The gods of olympus: A history* London: Profile books. 2014. s.224–225.

⁵⁹ Moulton Marston, William. *Wonder Woman vol.1 #2*. DC Comics. 1942 s.2a

⁶⁰ Bates, Carey. *Wonder Woman Vol.1 #215*. DC Comics. 1975. s.17

⁶¹ Moulton Marston, William. *Sensation comics #4*. DC Comics. 1942.

medlem i Justice League. Endast ett nummer här handlar om grekisk mytologi. Majoriteten är politiska eller kulturella satirer av hennes labors. Författarna är mer intresserade av att sätta in henne i politiska och moderna berättelser än att utnyttja hennes mytologiska bakgrund. Detta liknar artikeln *The Body, Despair, and Hero Worship – A Comparative Study of The Influence of Norse Mythology in Attack on Titan* där den berättelsen använde sin mytologi mer tematiskt. I den här berättelsen så är kopplingar till mytologin liten men temat och atmosfären är där, genom att Wonder Women ska visa att hon är värdig.⁶²

På 80-talet gick många DC-karaktärer tillbaka till sina rötter. Batman blev en mörkare och mer jordnära karaktär. Superman var återigen ensam överlevare från en död planet. Samma sak var det med Wonder Woman. Författaren George Perez vill tillbaka till de grekiska rötterna. Vi fick en ny version av amazonernas och Wonder Womans ursprung. Det var egentligen samma berättelse fast mer utförligt och väl berättat. Herakles är här orsaken till amazonernas fall igen och anledningen att de får Themyscira eller Paradisön som den kallas den av gudarna. Herakles har en minimalistisk design. Han har ett krulligt rött hår som går ner till axlarna, ett skägg och fustanella, samt sandaler med benskydd. Tecknaren har gett honom normala proportioner.⁶³

Numret har inga kopplingar till den moderna världen förrän på sista sidan då vi ser Steve Trevors plan krascha på ön.⁶⁴ Gudarna och mytologin har fokuset på de numren som analyserades här. Till skillnad ifrån innan nylanseringen är berättelserna till grunden mytologiskt grundade även om de är baserade i den moderna världen. Ares är skurken som skapar konflikten i Vol.2 #1-#6. Hans design är simplare och mer stilren här. Han bär en heltäckande blå rustning med fustanella. Han hade en lila mantel och en spartansk hjälm som täckte ansiktet så man endast ser ett par lysande ögon.⁶⁵ Ares plan är att starta ett nytt världskrig för att göra sig själv kraftfullare än någonsin. Detta nummer trycktes i slutet av kalla kriget så ämnet var fortfarande relevant. Efter att han blivit så kraftfull tänkte han störta sin far, likt som Zeus hade gjort före honom med sin far Kronos och som Kronos gjorde mot sin far Uranus. Vilket är ironiskt eftersom innan nylanseringen var detta hur han introducerades, att han var orsaken till världskriget som höll på 1942.⁶⁶ Han har även liknande

⁶² Yamazaki, Asuka. *The Body, Despair, and Hero Worship – A Comparative Study of The Influence of Norse Mythology in Attack on Titan*. *Scandinavian Journal of Comic Art Issue 2:1* (2016).
http://sjoca.com/?page_id=1057

⁶³ Perez, George. *Wonder Woman Vol. 2 #1*. DC Comics. 1987. s.15

⁶⁴ Perez, George *Wonder Woman Vol. 2 #1*. Dc Comics. 1987

⁶⁵ Perez, George. *Wonder Woman Vol.2 #1*. DC Comics. 1987 s.6

⁶⁶ Perez, George. *Wonder Woman Vol. 2 #6*. DC Comics. 1987

krafter. I *Wonder Woman Vol. 1 #2* så viskar han i öronen på de som han vill ska kriga. Som små osynliga influenser i deras sinnen.⁶⁷

I nylanseringen uppvisar han en liknande kraft med att han kan influera till våld och hat hos människor.⁶⁸ Diana besestrar honom genom att använda sitt Lasso of truth för att få honom att inse hur ett nytt världskrig skulle döda världen och till att ingen finns kvar som han får kraft ifrån och det skulle leda till alla gudarnas död. En kommentar till att krig idag och krig i antikens tid inte är samma sak, och ett nytt världskrig med stor sannolikhet skulle leda till världens undergång. Något som Ares tydligen tog till hjärtat för när han senare dyker upp i *Vol.2 Wonder Woman #199* så tas denna konflikt upp och Ares erkänner sitt misstag och har gjort om sig själv till konfliktens gud.⁶⁹ Detta är betydelsefullt av ett par anledningar. Det visar att författarna har gjort sin hemläxa och läst de tidigare verken. Även att vad som händer i berättelserna har mening och konsekvens. Något tyvärr serietidningsbranschen inte alltid är känd för.

Berättelserna gjorde gudarna till något mer vardagligt. När Diana möter Ares första gången så är hon skräckslagen och tecknaren gör det klart att hon är rädd. När Ares kommer tillbaka är det mer något frustrerande och tidskrävande för Diana. Det syntes även i gudarna, de har på sig moderna kläder. Gudarnas roll har blivit mer vardagliga och är en parallell till att Dianas berättelse här är mer vardaglig, nu när hon har blivit ambassadör för Themyscira och ska representera sitt hem i den politiska världen. Dianas och författarens relation till gudarna har ändrats helt. Från gudalika väsen som hon ber till har de nu blivit något vardagligt som tar upp onödig tid från henne.

2011 gjordes en till nylansering och mycket återställdes igen. De tolv nummer som analyserades efter nylanseringen 2011 är enbart om den grekiska mytologin. Alla motgångar och fiender de möter är grekiska gudar eller har kopplingar till grekiska gudar. Den utspelar sig i modern tid men skulle kunna utspela sig i antiken utan att mycket skulle behöva ändras.

Gudarna är mänskliga här, de träffas och möts i de dödligas värld. När man träffar Ares första gången är det i en bar, Hades första framträdande är i en kloak. Det är Gudarna som styr berättelsen. *Wonder Woman*'s roll är mer i tradition med de klassiska grekiska hjältarna. Hon är hjälten som går igenom en massa tragedier för att komma fram starkare efter sin resa. Hon

⁶⁷ Perez, George. *Wonder Woman Vol.1 #1*. DC Comics. 1987

⁶⁸ Perez, George. *Wonder Woman Vol.2 #4–6*. DC Comics. 1987

⁶⁹ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #199*. DC Comics. 2004

får reda på att hon är Zeus dotter, att amazonerna har ljugit för henne hela hennes liv och hur barbariska amazonerna kan vara. Hon är dock inte den som driver berättelsen, det är en kvinna vid namn Zola och hennes graviditet med Zeus.⁷⁰

På många sätt hade man kunnat sätta in vilken grekisk hjälte som helst och berättelsen hade inte ändrats. Detta är en grekisk dikt där den utvalda hjälten är Wonder Woman och det vet författaren. Gudarnas beteende och synsätt på världen stämmer överens med dikterna. Heras ilska mot de som Zeus tog som älskare. Ares och hur han varje gång dyker upp är täckt av blod och döda kroppar runt honom. Afrodite när de snabbt besöker hennes så syns hon inte för oss läsare. Vi ser henne endast bakifrån för enligt vissa dikter kan inga dödliga se henne och fortfarande ha kvar sin syn efteråt. Gudarna har en annorlunda syn på omvärlden här än innan och detta reflekteras i Diana. Hur hon sakta inser grymheten i omvärlden. Något som mytologin ofta tog upp. Även om de ofta hade lyckliga slut så var vägen dit lång, hård och kall. Att hjälten kommer vara en annorlunda person än vad hen hade varit innan. Detta syns här och här är första berättelsen som känns mer som en mytologisk berättelse än en superhjalteberättelse. Berättelserna i serietidningarna har kommit ikapp mytologin den var baserad på.⁷¹

8.3. Hur mytologin och gudarna framställs under årtiondena

Gudarna har ändrats enormt på 70 år. De gick från att vara väsen, högre makter som man inte kan röra vid eller förstå till att bli lika mänskliga som karaktärerna vi följer. Som togs upp innan i analysen skulle man kunna jämföra de grekiska gudarna och hur de framställdes innan 1987 mer i stil med den abrahamitiska guden. Gudarna tillbeds trots att man har stor kunskap om hur de olika gudakulterna och ritualerna fungerade. Att man ber till en gud om styrka eller ber en bön är mer förknippat med den abrahamitiska synen på vad en gud är och vad en gud begär av dig som person. Enda guden som man ser komma ner på jorden och ha direkt påverkan på omgivningen är Ares/Mars. Han är också den enda guden som uppvisar felen och mänskligheten som annars beskrivs hos gudarna. Afrodite beskrivs endast som kärlekens gudinna. Hera beskrivs som gudarnas drottning. Afrodites habegär och Heras hämndlust beskrivs aldrig eller nämns i berättelserna. Gudarna är heliga och Ares/Mars skulle lika gärna

⁷⁰ Azzerello, Brian. *Wonder Woman Vol.4 #1–4*. DC Comics. 2011–2012

⁷¹ Azerello, Brian. *Wonder Woman Vol. 4 #4–8*. DC Comics. 2012

kunna vara djävulen, något som de tidiga kristna försökte göra de romerska gudarna till.⁷² Ares/Mars hade kunnat vara djävulen, det enda som gör det distinkt grekiskt är designen på gudarna. Rättare sagt det är vad den dåvarande populärkulturen säger är typiskt för grekisk design.

Efter en nylansering 1987 så gavs gudarna nytt liv och kom närmare källan. Gudarna är närvarande från början. Gudarna har konflikter med varandra. Ares framställs som den aggressiva skurken som vill förslava mänskligheten redan i första numret.⁷³ Han framställs senare i samma berättelse som någon med tålmod och en större plan vilket motsäger mytologin lite där han är mer blodtörstig och rusar fram utan att tänka. Atena är mer strategen och taktikern.

Zeus är den gud som framställs mest lik sitt mytologiska ursprung. Zeus är gudarnas kung och tar det han vill, om någon nekar honom så blir han vred. Detta händer i *Wonder Woman Vol. 2 # 10*. Zeus är imponerad av Diana för att hon lyckades besegra Ares och vill ha henne för sig själv. När hon nekar blir han vred och tar henne upp till Olympen för att avgöra hennes straff. De andra gudarna lyckas övertala Zeus om ett mildare straff så hon får visa sig stark för Olympen i en utmaning istället.⁷⁴ Ett försök gjordes här att framställa gudarna som de är i mytologin fast utan råheten. Olympen är stilrent samma sak med gudarnas design. Afrodite är t.ex. påklädd trots att hon beskrivs som att aldrig ha på sig kläder på olympen. Tidningen gjordes en tid då dessa tillägg hade gjort boken barnförbjuden.⁷⁵

Denna råhet blev tydligare senare i analysen. Afrodite hade bara ett lätt tygstycke som täckte de privata delarna.⁷⁶ Sista gången hon sågs i analysen efter 2011 så ser man henne bara bakifrån men det är tydligt att hon inte har några kläder på sig.⁷⁷

Även gudarnas tendens till incest tas upp i analysen under 00-talet. Zeus kallar Hera sin hustru och syster. Detta tas upp i ett argument mellan Hera och Zeus om hans otrohet. I samma nummer stöter Eros (här beskriven som Ares och Afrodites son) på sin fars faster, Artemis.⁷⁸ Ju närmare nutid vi kommer desto rårare vågar författarna bli med hur gudarna framställs. Deras syn på dödliga människor utifrån Ares kommentar verkar tala för att de inte

⁷² Graziosi, Barbara. *The gods of olympus: A history* London: Profile books. 2014. s157-170

⁷³ Perez, George. *Wonder Woman Vol. 2 #1*. DC Comics. 1987. s.6

⁷⁴ Perez, George. *Wonder Woman Vol.2 #10*. DC Comics. 1987

⁷⁵ Perez, George. *Wonder Woman vol.2 #10*. DC Comics. 1987

⁷⁶ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol. 2 #196*. DC Comics. 2003

⁷⁷ Perez, George. *Wonder Woman Vol.4 #9*. DC Comics. 1987

⁷⁸ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol. 2 #199*. DC Comics. 2004

längre behöver bli tillbedda för att få sin kraft och energi. Utan de livnär sig på det som händer i omvärlden. Afrodite nämner hur all fri kärlek som kommit sen 60-talet har gjort henne starkare än någonsin. Samma sak med Ares som nu är konflikternas gud. Han ser alla konflikter som de dödliga har och detta gör honom starkare. Även Hera och Zeus uppvisar lite till ingen respekt för de dödliga och ser de som leksaker. När Hera får höra att Zeus åtrår en amazon dränker Hera nästan hela ön.⁷⁹ Detta visar att gudarna fortfarande ser sig själva som högre väsen och varelser. De visar inte samma nåd och välvilja mot omvärlden som de gjorde innan nylanseringen. De ser människorna som något man kan ha kul med, något man kan utnyttja. Vilket många av de grekiska gudarna gjorde. Att gudarna hade tävlingar som de dödliga fick lida av var inget ovanligt. Detta påvisas här. De påminner om hur de abrahamitiska gudarna uppvisas och används i serietidningarna som artikeln *Killing the Graven God: Visual Representations of the divine in Comics* tar upp Gud och djävulen existerar. Djävulen är även fysiskt närvarande men vi vet inte deras exakta förmåga. Detta är hur gudarna i dessa serietidningar framställs. Vi är inte ens säkra på Ares fulla förmåga och de framställs som högre väsen som vi förstår fullt ut. Dock är de mer mänskliga än den abrahamitiska guden som artikeln handlar om.⁸⁰

Efter nylanseringen 2011 görs gudarna mer mänskliga. Vi ser Hermes i första numret nästan bli dödad. Gudarna kan dö här, de är inte odödliga väsen. De framställs mer som superhjältar från forna tider som tog rollen som gudar. De har begär och behov. Gudarna är ofta i människans värld. Något som ytterst sällan sågs innan. Olympen är frånvarande, alla möten med gudarna är i människans värld och berättelsen är en mytologisk sådan. Gudarna har här gått från väsen som ingen kan se eller röra, gudar som man ber till i form av en bön. Inte långt ifrån den kristna synen på gud. Ares kan jämföras mer med en demon som påverkar folk än hur han framställs i grekisk mytologi. De kristna identifierade fort gudarna som demoner som hade lurat de kristna romarna till att tro dem.⁸¹ Gudarna kom att bli mänskliga med tiden och mer lika sitt mytologiska ursprung. Dock att de var högre väsen var det självklara fram till nylanseringen. Den traditionella synen på gudarna har släppts och är i dagens tidningar mer öppna och gudarna är människor med gudomliga krafter. De gör fel och kan bli skadade. De är nu karaktärer som man kan relatera till och ta lärdom av.

⁷⁹ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #199–200* DC Comic. 2004.

⁸⁰ Lewis, David A (red). Kraemer, Christine Hoff. (red). *Graven images: Religion in comic books and graphic novels*. New York: Continuumbooks. 2010. s.107–121

⁸¹ Graziosi, Barbara. *The gods of olympus: A history* London: Profile books. s.157–170

8.4. Hur Wonder Woman utmanas som karaktär

Wonder Woman är en karaktär som har gått igenom mycket. Från hennes skapelse fram till nylanseringen 1987 så skedde lite karaktärsutveckling. Karaktären vi ser 1942 och 1976 har inte ändrats något märkvärdigt. Hon är mindre naiv och är en del av en samling av hjältar. Hennes mål är fortfarande att bli i en relation med Steve Trevor. Hon har gått igenom mycket men hon är oförändrad. Hon utmanas inte heller under denna period. Hennes moral ifrågasätts inte och vad hon står för utmanas inte. Hon förblir samma karaktär.⁸²

Hon skulle inte börja bli en nyanserad karaktär förrän efter nylanseringen 1987. Här som nämndes innan startade allt om och vi fick återigen läsa om Dianas ursprung. Hon är väldigt naiv och ny till allt. Hon är bra på att kriga men har inte riktigt den erfarenheten än. När hon bestämmer sig för att följa med Steve Trevor (som inte är ett kärleksintresse här) så är allting nytt. Hon kan inte engelska utan träffar en kvinna som kan de antika grekernas språk och hon blir som en mentor för henne i denna nya värld.⁸³

Hennes första utmaning är emot Ares. Hon besestrar inte Ares med våld utan med logik och moral. Hon använder sin Lasso of truth för att få Ares att inse att ett nytt världskrig skulle leda till världens undergång. Hon dog nästan av konflikten och hon lärde sig att våld inte alltid är lösningen. Detta skulle utvecklas och i analysen av 00-talet så har hon blivit mer av en pacifist. Hon har kommit långt från den naiva unga kvinnan som kom till männens värld. I den världen har det gått ca tio år sen hon lämnade Themyscira. Hon är nu ambassadör för Themyscira och använder ambassaden som hem och arbetsplats. Hon är en mognare person, hon är en värdig krigare samtidigt som hon har en fast moral som hon står fast vid.⁸⁴ Denna moral kom att utmanas av både gudarna och omvärlden. Vol.2 #199 introduceras med att Diana har skrivit en bok, *Reflections: a collection of essays and speeches by Diana of Themyscira*.⁸⁵ Boken blev inte välkomnad av det amerikanska folket och hennes moral och synsätt på världen utmanas av massmedia och den amerikanska befolkningen. Vi får aldrig riktigt veta vad hon skrev som var så kontroversiellt, det lämnas väldigt öppet. Hon försöker

⁸² *Wonder Woman Vol. 1 # 212–222*. DC Comics. 1974–1976

⁸³ Perez, George. *Wonder Woman Vol. 2 #1–3*. DC Comics. 1987

⁸⁴ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #195*. DC Comics. 2003

⁸⁵ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #195*. DC Comics. 2003. s.10

officiellt vara öppen, säga att detta är hennes åsikt men hon visar i sin ensamhet att hon tycker att det är jobbigt och börjar ifrågasätta sig själv.⁸⁶

Ares kommer för att håna henne över kontroversen hon har startat. Han vill även visa att han och gudarna har ändrats.⁸⁷ Ares säger att omvärlden har ändrats, även gudarna har ändrats och anpassat sig till omvärlden. Därav deras nya attityd och design som togs upp innan i analysen. Han försöker bevisa att krig inte är det som det var under deras tid. Han tar upp hur han nu mer livnär sig på konflikt än krig. Hur världen är baserad på konflikter, stora som små. Att fred är inget annat än en mellanperiod. Diana argumenterar att fred är en sinnesstämning, tron på rättvisan. Ares säger att man inte kan ha fred utan konflikt och Diana säger att man inte kan ha konflikt utan fred.⁸⁸ Detta visar att Diana har en stark moral men samtidigt är det intressant att se hur hennes moral inte beskrivs som det rätta längre. Kan man verkligen vara ren pacifist? Wonder Woman som karaktär och vad hon står för ifrågasätts här. Man får inte veta exakt vad det är hon säger som ifrågasätts men hjältarna har inte automatiskt rätt längre och kan göra fel. Hon har blivit mänskligare.

I samband med nylanseringen 2011 återställde man hennes karaktär helt ifrån grunden. Det är nu fem år sedan sen hon lämnade Themyscira och där börjar berättelsen. Berättelsen fokuserar på att legender är oftast just det, legender, sällan hela sanningen. En legend Wonder Woman trodde var sanningen. Hela hennes värld raseras. Hon får reda på att Zeus är hennes far, att hon skulle skapats ifrån lera var något hennes mor hittade på, amazonerna är brutala och säljer de manliga barn de får till slaveri hos Hefaistos. Berättelsen är en nedbrytning om Wonder Woman legenden och vill visa att oftast är legender snällare än vad verkligheten var.⁸⁹ Den här Wonder Woman är mer av en krigare, slänger sig gärna in i striden och hon hanterar smärtan av allt som händer genom att slänga sig in i striden och håller lite av en mask. Hon är fortfarande för rättvisa och är villig att bekämpa det som hon anser är orättvisor i världen och redo att stå för det hon tror på. Analysen avslutas innan berättelsen avslutas. Berättelsen var 38 nummer lång. Men det är intressant hur hela hennes värld och legend raseras till grunden och vad det betyder att vara en grekisk hjälte i modern tid. Hennes sätt att hantera situationen visar mer att hon hanterar den genom att vara positiv över det hela. Men hon har kommit långt från att vara en naiv karaktär till att bli härdad krigare som får hela sin värld raserad och hon får fort reda på att man inte kan lita på någon, speciellt inte gudar. Wonder Woman är en

⁸⁶ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #196–198* DC Comics. 2003–2004

⁸⁷ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #199*. DC Comics. 2004. s.11.

⁸⁸ Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #199*. DC Comics. 2004. s.12-14

⁸⁹ Azerello, Brian. *Wonder Woman Vol. 4 #2–7*. DC Comics. 2011–2012.

karaktär som trots allt hon går igenom är på rättvisans sida. Hos en annan karaktär hade detta varit hur de hade fallit och blivit en ondskefull karaktär men hon tar det med en klackspark och fortsätter kämpa för det hon anser är rätt. Ett djup hos karaktären som folk kan se upp till. Vad en hjälte borde vara.

8.5. Politik och världshändelsernas påverkan i tidningarna.

De första tidningarna har sin grund och ursprung i andra världskriget. Så fort Diana kom till männens värld handlar berättelserna om kriget. Hennes första skurk var en galen vetenskapsman som har skapat en gas som tränger sig igenom gasmasker.⁹⁰ Att superhjältar användes som andra världskrigspropaganda var inget ovanligt. På omslaget till Action comics #44 ser man Superman böja en kanon med en svastikasymbol samtidigt som soldater försöker skjuta på honom.⁹¹ Intressant nog användes inte svastikasymbolen förrän i Vol. 1 Wonder Woman #2. Detta är första gången Hitler och svastikasymbolen används. Trots att det har gått nästan ett år sen hon introducerades. Fiendesoldater har synts innan men de hade inte på sig symbolerna och vi såg inte Hitler innan heller. Detta är intressant för USA hade varit med i kriget sen Pearl Harbor 7 december 1941. Captain America hos företaget som skulle bli Marvel hade sin premiär 1 Mars 1941 och hade ett omslag där Captain America gav Hitler en rak höger, Hitler hade en med svastikasymbolen på axeln på omslaget.⁹² Så varför dröjde det så länge för Wonder Woman att börja använda andra världskrigssymboler? Det nämnda Supermanomslaget kom ut i januari 1942.⁹³ Det hade varit intressant att få veta anledningen till att det dröjde. För serietidningarna användes som propaganda men skickades även till trupper för att höja moralen.⁹⁴ Att det var propaganda var uppenbart när väl Hitler visades. Han visades som en instabil psykopat och ritad som en karikatyr av sig själv, krum och kantig. I samma sida ser vi de stiliga och rena amerikanska soldaterna som ser ut som grekiska gudar i jämförelse.⁹⁵

Det hade varit intressant att analysera efter detta om propagandan fortsatte och blev lika tydlig som här. Innan hade den amerikanska militären framställts som de goda och att de var i ett krig som utspelade sig i Europa var uppenbart men nazister, Hitler och exakta platser

⁹⁰ Moulton Marston, William. *Sensation Comics #1*. DC Comics. 1942.

⁹¹ Siegel, Jerry. *Action comics vol.1 # 44*. DC Comics. 1942. Cover

⁹² Marvel. http://marvel.com/comics/issue/7849/captain_america_comics_1941_1 (hämtad den 24 maj 2018)

⁹³ Dc.wikia. http://dc.wikia.com/wiki/Action_Comics_Vol_1_44 (hämtad den 24 maj 2018)

⁹⁴ Historyrat. <https://historyrat.wordpress.com/tag/comic-book-propaganda/> (hämtad den 24 maj 2018)

⁹⁵ Moulton Marston, William. *Wonder Woman Vol. 1 #2*. DC Comics. 1942 s.3B

nämndes inte eller hade ingen påverkan på berättelsen. Hon slogs mot förbrytare och förrädare inom armén. Det kan ses som propaganda i att militären framställdes som hjältar men nazisterna var inte de uppenbara skurkarna innan Vol. 1 Wonder Woman #2.

Karikatyerna av nazisterna gör det uppenbart att de är skurkarna, bilden användes för att göra det enkelt för läsarna att peka ut de goda från de onda och framställningar av den typen var vanliga vid den här tiden.⁹⁶

Serietidningarna skulle inte komma att vara så mycket propaganda men de skulle bli påverkade av sin dåtid. Under 50-talet var en majoritet av berättelserna om sci-fi och utomjordningar. Detta och cowboyfilmer var det stora inom Hollywood och populärkulturen under den här tiden och användes för att locka läsare.

Det intressanta är hur kommunisterna inte användes som skurkar under 50-talet trots att den röda skräcken var stor i USA när böckerna skrevs. Utav de numren som analyserades från 50–70-talet var kommunisterna fienden i ett nummer, Wonder Woman vol. 1 #189 som publicerades 1970. Vad som var populärt under 60-talet påverkade Wonder Woman serietidningar grundligt. Författaren ändrade karaktären för att hon skulle passa in i vad som var populärt under 60-talet. Hennes krafter försvann och hon fick en kung fu-mentor som gjorde henne till en spion i stil med James Bond. När detta hände i tidningarna hade fem James Bondfilmer kommit ut.⁹⁷ Författaren har själv sagt att han ville göra henne mer realistisk och lättare att relatera till. Samtidigt som han ville göra henne mer modern. Han sa själv att han ångrar att han gjorde detta men han hade ingen illvilja när han skrev berättelserna.⁹⁸

Tonen och stilen är typiskt 60-tal. Tidningarna är väldigt filmiska, i att det har berättelser som täcker flera nummer och är uppbyggda mer som en film. Biljakter, Kung Fu-strider och detektivarbete. Detta är vad majoriteten av berättelserna handlade om. 60-talsmodet är närvarande men det är svårt att säga hur aktuellt det är eftersom dessa kläder med stor möjlighet var normen och helt naturligt att rita henne i de kläderna. De var sällan politiskt styrda förutom sista numret där de är i Kina och slåss mot den kommunistiska regimen. Soldaterna har kommuniststjärnan på sina uniformer. De framställs endast som den onda makten i numret som Diana hjälper ett par bönder att slåss emot. De framställs delvis som

⁹⁶ Moulton Martson, William. *Wonder Woman vol.1 #2*. DC Comics. 1942

⁹⁷ IMDB. <https://www.imdb.com/list/ls004489992/> (hämtad den 18 maj 2018)

⁹⁸ Comic Book Superheroes Unmasked, [video] https://www.youtube.com/watch?v=Ygx_rUJ3Xal&t=https://www.imdb.com/title/tt0373763/. 2003. 48:45–50:00

karikatyrer men enligt en intervju var det inte meningen att vara karikatyrer utan författaren som försökte vara öppen och visa andra kulturer men det fick motsatt effekt.⁹⁹

Under 70-talet kom miljö och vänstervågen. Detta kan synas i tidningarna, beroende på hur man ser det. I två nummer ger författaren pika till konservatism och kapitalism. Vol. 1 Nummer 219 så bekämpar Wonder Woman människolika utomjordingar som har kommit till jorden för att stoppa feminismen, genom att kidnappa feministiska supportrar och kvinnliga ledare/ikoner. Deras planet hade liknande ”problem” enligt dem och de skapade en stråle som gjorde dem villiga att lyda männen och sluta göra uppror. Feminism enligt dem är rebelluppror mot det uppenbara manliga ledarskapet. Hur man vill tolka detta nummer kan debatteras. Utomjordingarna skulle kunna vara en allegori för konservatism och patriarker. Samt hur de använder teknologi för att hjärntvätta kvinnorna och få dem att bli lydiga kvinnor. Budskapet är klart, feminismen är något positivt och något att arbeta för men numret har många lager som kan utforskas.

Wonder Woman Vol.1 #222 är en parodi på Walt Disney och Disneyland. Wade Dazzle är en man som äger en nöjespark vid namn Dazzeland där deras maskot är en mus. Mannen ser ut som Walt Disney gjorde under 40-talet. I numret avslöjas det att detta är brorsonen till Wade Dazzle som utger sig för att vara den riktiga Wade Dazzle. Den riktiga Wade Dazzle har sin kropp nedfryst för att hindra att en obotlig sjukdom skulle döda honom.¹⁰⁰ Detta kan syfta till myten om att Walt Disney frös ner sitt huvud och kropp strax efter sin död.¹⁰¹ Tillsammans med Batman besegrar de hans musrobotar och Wade Dazzle-kopian.¹⁰² Numret är en klar allegori till Walt Disney och Disneyland. Liksom det tidigare numret som nämndes kan betydelsen av numret tolkas och debatteras. Var detta bara på skoj eller var det en klar kritik mot Disneyland? Som togs upp innan så kan den här analysen gå långt. Är författaren kritisk emot Disney som företag och hur de tjänar pengar? När Wonder Woman slåss emot Disney kan det ses som ett anti-kapitalismbudskap. Eller ville författaren ha lite kul och ge Disney pika. Dessa budskap är inte subtila, det är uppenbart vad författaren kritiserar. Hur allvarligt det var menat från författaren går inte riktigt att avläsa helt, av samma anledning som

⁹⁹ Nerdteam30. <https://www.nerdteam30.com/creator-conversations-retro/an-interview-with-denny-oneil-the-author-behind-dcs-socially-conscious-70s> (hämtad den 24 maj 2018)

¹⁰⁰ Pasko, Martin. *Wonder Woman Vol. 1 #222*. DC Comics. 1976.

¹⁰¹The Sun. <https://www.thesun.co.uk/living/2231895/was-walt-disneys-body-really-cryogenically-frozen-after-he-died-in-1966-heres-what-we-know/> (Hämtad den 19 maj 2018)

¹⁰² Pasko, Martin. *Wonder Woman vol.1 #222*. DC Comics. 1976

författaren som hade de lite karikatyriska kineserna, som själv erkände att han gjorde fel och inte menade illvilja. Även om de politiska synpunkterna görs mer klara här.

Massmedia är något som är svårare att kritisera och göra parodi på för man låser sin berättelse i dåtiden. I analysen för 00-talet är Wonder Woman kontrovers angående boken hon har skrivit som styr stol del av berättelsen. Det kan även ses som en parodi på konservativ massmedia. Att denna berättelse skrevs efter 9/11 är ingen tillfällighet. Media i USA blev mer konservativ och mer patriotisk. Författaren ville kommentera massmedian med Wonder Womans bok. Det är fortfarande svårt att få en objektiv syn på ett post-9/11 USA, det ligger fortfarande för nära nutid.¹⁰³ Detta gör att den fortsatta analysen blir svårare att göra och kommer bli intressant att komma tillbaka till i framtiden.

8.6.Slutdiskussion.

Wonder Womans grekiska ursprung borde ha varit uppenbart. Analysen visade motsatsen, att den grekiska mytologin inte hade stor prioritet i originalversionen av Wonder Woman. Nu analyserades en minoritet av alla serietidningar som Wonder Woman närvarade i mellan 1942–1986 men i de som analyserades hade mytologin en ytterst liten roll. Identitetsproblem är något vanligt bland nya karaktärer, Batman var i början en mörk hämnare som använde vapen, det skulle dröja ett par år innan han blev igenkännbar. Wonder Woman som karaktär har en böjbar grund. I alla fall i hennes personlighet. Hennes personlighet har ändrats med tiden. Att karaktärer gick igenom stora ändringar som var permanenta var ovanligt innan nylanseringen 1987 men hon hade en relativt konsekvent karaktär. Karaktärer som Batman och Superman gick igenom radikala ändringar utifrån deras ursprung. De fick tillbaka mycket av sitt ursprung och originella karaktärsdrag efter nylanseringen 1987. Det intressanta var att de gjorde om Wonder Woman. Hon var nu väldigt ung och naiv. De anpassade henne efter hur en ung kvinna med den mytologiska bakgrunden hon har skulle anpassa sig till en värld med superhjältar. Det som återintroducerades istället var mytologins betydelse. Mytologin blev mer påtaglig samtidigt som hon kom in i en något som påminner om vår värld. Det intressanta med mytologin var hur den sakta gick ifrån det kristna. Jag blev chockad även hur mycket gudarna bara kändes som en förlängning av den abrahamitiska guden. Både i hur de framställdes och deras roll i berättelserna. Detta kan jämföras med *Lucifer* som togs upp i

¹⁰³ thebalancecareers. <https://www.thebalancecareers.com/how-news-coverage-has-changed-since-the-9-11-attacks-2315201> (hämtad den 25 maj 2018)

Killing the Graven God: Visual Representations of the divine in Comics. Gudarna blev sakta felande och mänskliga som de beskrivs i mytologin. Det dröjde fram till 00-talet innan incest och otroheten togs upp. Detta kan dock ha mer att göra med censuren i serietidningarna som började försvinna på 80-talet.

Att Ares kallades för Mars i de tidiga berättelserna var något jag inte räknat med. Var de romerska versionerna av gudarna mer kända på 40-talet? Jag skulle vilja veta vilket namn som är mest välkänt. När jag var i yngre tonåren och började läsa mytologi så var det Ares som jag kopplade till krigsguden. De romerska versionerna av gudarna har jag dålig koll på och kan bara namnen och vilken grekisk motsvarighet de har. Utav vad jag har upplevt så har folk idag mer koppling och kunskap om den grekiska kulturen än den romerska. Jag är nyfiken om det var omvänt på 40-talet. Var folk mer insatt och medvetna om den romerska kulturen och mindre om den grekiska? Även den grekiska synen på gudarna är svåra att avgöra. Eros framställdes både som Ares och Hefaistos son beroende på vilket årtionde som analyserades, författarna tog även friheter samtidigt som de tog mer hänsyn till källmaterialet vilket ledde till en intressant tolkning av gudarna.

Det var fascinerande hur mycket av en propagandatidning Wonder Woman var i början trots att den samtidigt inte gick fullt ut och att det dröjde nästan ett år innan svastikasymbolen användes i tidningarna. Att använda serietidningar som propaganda var inget ovanligt och som nämnades i analysen så var de inte rädda för att använda svastikasymbolen. Speciellt eftersom USA vid tidpunkten då Wonder Woman fick regelbunden publicering hade USA gått med i kriget. När Captain America gjorde detta ca ett år innan kriget började ledde det till kontrovers bland de nazistvänliga amerikanerna.¹⁰⁴ Att detta kan vara en anledning är möjligt men tveksamt eftersom Superman redan hade gjort det och Superman var ett fenomen redan 1939, det var samma företag också. Vad som var överraskande var att tidningen inte användes för propaganda mot kommunisterna. Ett nummer handlade om kommunisterna men enligt författaren var det mer för att visa omvärlden än att komma med budskap. Att använda superhjältar för att propagera anti-kommunistbudskap var inte ovanligt.¹⁰⁵ Det ironiska är att författarna som skrev tidningarna som analyserades under 70-talet använde tidningarna för att göra parodi på kapitalism och det positiva med feminism. Att tidningarna blev mindre

¹⁰⁴The Washington Post. https://www.washingtonpost.com/news/comic-riffs/wp/2017/08/17/captain-america-was-punching-nazis-in-1941-heres-why-that-was-so-daring/?noredirect=on&utm_term=.a30228143895 (hämtad den 26 maj 2018)

¹⁰⁵The new american. <https://www.thenewamerican.com/component/k2/item/4831-when-marvel-comics-was-anti-communist> (hämtad den 27 maj 2018)

politiska med tiden kan vara p.g.a. egen påverkan. Hur detta fortfarande är så nära nutid att det gör det svårt att analysera och få helhetsbilden. Speciellt med de som kom ut 2011 och framåt. Om trettio år kanske dessa tidningar känns lika politiskt kopplade till dåtiden som 70-tals tidningarna gör idag.

Som avslut så var analysen lyckad och vad som hittades var intressant. Att använda sig av fler tidningar eller mer specifika tidningar hade varit en möjlighet men för att försöka få en mer övergripande blick även om den är smal så behövdes en gräns sättas. Resultatet är att tidningarna har gjort radikala ändringar. Den grekiska mytologin har gått från en kristen synvinkel till en mer nyanserad bild som har mer direkt koppling till de grekiska dikterna och hur de hela framställdes. Samt att den politiska dåtiden alltid har påverkat tidningarna och gör det antagligen fortfarande även om det är svårare att säga idag. Den grekiska mytologin har även behandlats som både symbolisk och bokstavlig. Hur vissa författare använde grekisk symbolik i berättelsen för att ge det en större mening. Detta är inte ovanligt i serietidningar, det kan jämföras med Martin Lunds bok *Rethinking the jewish-comics connection* där han tar upp hur den judiska symboliken både i deras religion och historiska händelser påverkat de påverkade många berättelser i t.ex. X-men serietidningar. Även karaktärer påverkas av symboliken och tidigare händelser. På samma sätt som X-men skurken Magneto förknippas och baserar mycket av sina handlingar på att han är en förintelseöverlevare så baserar Dianans mor sin oro för Diana och hennes färd in i mannens värld efter hennes upplevelser med hur männen betedde sig under antiken.¹⁰⁶ En religion måste inte synas direkt för att påverka en berättelse. Wonder Woman är en karaktär som har gått från att vara endimensionell till att bli en tredimensionell karaktär som utvecklas med sina upplevelser, samtidigt som hennes optimism och vilja att bekämpa rättvisa alltid fanns där.

8.7.Egna tankar om undersökningen och analysen

Denna analys var svår att göra. Att försöka hålla min kunskap om karaktären och branschen utanför det när jag läste berättelserna. Att inte tänka på allt runt omkring och bara fokusera på vad tidningen vill berätta. Även att acceptera att den här tidningen är helt värdelös för handlingen och säga att det är okej. De berättelserna är också viktiga för det visar hur varierande berättelserna kan vara, även om det inte var vad jag letade efter för analysen. Det var även svårt att själv hålla mig till en nivå som ska vara läslig för alla. De tidningarna som

¹⁰⁶ Lund, Martin. *Rethinking the jewish-comics connection*. Lund: Media tryck. 2013 s.352–367

publicerades under 90-talet i analysen hade ingen koppling till jorden, grekisk mytologi eller aktuella världshändelser. Så ett helt årtionde blev värdelöst. Att släppa material var svårt och kändes tungt, samtidigt som det var nödvändigt.

Det var även svårt att få fram en klar bild på hur jag skulle bearbeta de grekiska gudarna. Jag är uppväxt med en syn på gudarna. Så istället för att tänka att detta inte var sann till mytologin eller att det här är fel så fick jag försöka sätta mig in deras perspektiv. Vad jag kom fram till med hjälp av litteraturen var att den kristna synen påverkade hur gudarna framställdes. Hur Diana bad till gudarna som en kristen skulle be till gud. Det var här analysen blev fascinerande och jag kunde se hur författarna inte nödvändigtvis blev mindre religiösa men öppnade upp sig för andra synvinklar och vad en panteon av gudar kan göra för en berättelse.

Hade jag fått chansen att göra om det helt hade jag nog letat bland mer specifika tidningar och kanske försökt göra analysen mer fokuserad på den grekiska mytologin och gått mer i detalj där. Samtidigt var det kul att få den politiska synvinkeln på det och se hur politiken faktiskt har påverkat tidningarna. Detta var inte något jag hade planerat att göra alls men blev en intressant överraskning i slutändan fick mig att tänka på ett populärkulturellt och hur omvärlden faktiskt har påverkat tidningarna. Detta gjorde att jag fick en mer översiktlig bild även om det är en smal sådan. Det var även tack vare Martin Lunds bok som jag hade en aning om hur man skulle redovisa serietidningar i en analytisk form och vad som kunde tas med. Hade jag inte läst Lunds bok hade jag nog varit mycket mer försiktig med att ta upp handlingar och karaktärer. Martin Lunds bok litade på läsaren intellekt att förstå sammanhanget även om vissa detaljer blev förlorade i en del av populärkulturen de inte var insatt i. Boken tog upp handlingar i serietidningar och förklarade hur handlingarna och karaktärernas handlingar kopplades till judendomen. Jag använde mig mycket av denna metod också i analysen och hur jag tänkte. Som exempel, inte bara uppmärksamma när Zeus nämnes utan varför han nämns och hur han nämns.

Jag kommer nog inte göra om den här typen av uppsats i framtiden. Trots att jag förberedde långt innan själva uppsatsen börjades skrivas så kände jag mig oförberedd och det var svårt att få kläm på exakt vad jag kom fram till och hur det skulle framställas. Populärkultur är svårt att få grepp på och detta fick jag lära mig. Detta har varit en lärorik upplevelse och jag har lärt mig av upplevelsen av att analysera texter och bilder som hör ihop. Jag hoppas att om jag är galen nog att göra om detta att jag är en lärd person och kanske bättre förberedd.

9. Referenslista

Böcker och serietidningar

- Azzerello, Brian. *Wonder Woman Vol.4 #1–4*. DC Comics. 2011–2012
- Azzerello, Brian. *Wonder Woman Vol. 4 #4–8*. DC Comics. 2012
- Bates, Carey. *Wonder Woman Vol.1 #215*. DC Comics. 1975
- Burkert, Walter. *Greek religion*. United Kingdom: Blackwell publishing. 1985
- Eriksson, Yvonne, Göthlund, Anette. *Möten med bilder*. Lund: Studentlitteratur AB. 2017
- Evslin Bernad. *God, demigod and demons: a handbook to greek mythology*. London: I.B. taris.2006
- Graziosi, Barbara. *The gods of olympus: A history* London: Profile books. 2014
- Lewis, David A (red). Kraemer, Christine Hoff. (red). *Graven images: Religion in comic books and graphic novels*. New York: Continuumbooks. 2010.
- Lund, Martin. *Rethinking the jewish-comics connection*. Lund: Media tryck. 2013
- Moulton Marston, William. *Sensation Comics #1*. DC Comics. 1942.
- Moulton Marston, William. *Sensation comics #4*. DC Comics. 1942
- Moulton Marston, William. *Wonder Woman Vol.1 #1*. DC comics. 1942
- Moulton Marston, William. *Wonder Woman Vol. 1 #2*. DC Comics. 1942
- Pasko, Martin. *Wonder Woman Vol. 1 #222*. DC Comics. 1976.
- Perez, George *Wonder Woman Vol. 2 #1*. Dc Comics. 1987
- Perez, George. *Wonder Woman Vol. 2 #1–3*. DC Comics. 1987
- Perez, George. *Wonder Woman Vol. 2 #6*. DC Comics. 1987
- Perez, George. *Wonder Woman Vol.2 #4–6*. DC Comics. 1987
- Perez, George. *Wonder Woman Vol.4 #9*. DC Comics. 1987
- Perez, George. *Wonder Woman Vol.2 #10*. DC Comics. 1987
- Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #195*. DC Comics. 2003
- Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol. 2 #196*. DC Comics. 2003
- Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #196–198* DC Comics. 2003–2004
- Rucka, Greg. *Wonder Woman Vol.2 #199*. DC Comics. 2004
- Siegel, Jerry. *Action comics vol.1 # 44*. DC Comics. 1942. Cover

Digitala källor

britannica. <https://www.britannica.com/art/superhero/Silver-Age-1956-69>

britannica. <https://www.britannica.com/topic/Heracles>

comicsalliance. <http://comicsalliance.com/wonder-woman-1970s/>

Comic Book Superheroes Unmasked, [video]

https://www.youtube.com/watch?v=Ygx_rUJ3XaI&t=

<https://www.imdb.com/title/tt0373763/>. 2003. 48:45–50:00

dc.wikia. http://dc.wikia.com/wiki/Batman_Vol_1_147

dc.wikia http://dc.wikia.com/wiki/Crisis_on_Infinite_Earths

dc.wikia. http://dc.wikia.com/wiki/Wonder_Woman:_The_Twelve_Labors

Dc.wikia. http://dc.wikia.com/wiki/Action_Comics_Vol_1_44

Downey, Meg. *DC Comics 101: What's the Difference Between the Justice Society and the Justice League?* 2012-10-20 <https://www.dccomics.com/blog/2016/10/20/dc-comics-101-whats-the-difference-between-the-justice-society-and-the-justice>

Historyrat. <https://historyrat.wordpress.com/tag/comic-book-propaganda/>

IMDB. <https://www.imdb.com/title/tt0096895/>

IMDB. <https://www.imdb.com/title/tt0145487/>

IMDB https://www.imdb.com/title/tt0372784/?ref=fn_al_tt_1

IMDB https://www.imdb.com/title/tt0770828/?ref=tt_rec_tt

IMDB <https://www.imdb.com/title/tt2975590/>

IMDB https://www.imdb.com/title/tt0451279/?ref=tt_rec_tt

IMDB. <https://www.imdb.com/title/tt0074074/>

IMDB. <https://www.imdb.com/list/ls004489992/>

milehighcomics <http://www.milehighcomics.com/tales/cbg37.html>

milehighcomics. <http://www.milehighcomics.com/tales/cbg36.html>

milehighcomics. <http://www.milehighcomics.com/tales/cbg38.html>

Marvel. http://marvel.com/comics/issue/7849/captain_america_comics_1941_1

mythology.net <https://mythology.net/greek/mortals/hippolyta/>

nationalreview. <https://www.nationalreview.com/2016/03/frank-miller-dark-knight-returns-superhero-antihero/>

nerdist. <https://nerdist.com/the-definitive-wonder-woman-stories-of-greg-rucka/>

nerdist. <https://nerdist.com/wonder-girl-donna-troy-history-explained/>

Nerdteam30. <https://www.nerdteam30.com/creator-conversations-retro/an-interview-with-denny-oneil-the-author-behind-dcs-socially-conscious-70s>

newsarama. <https://www.newsarama.com/28740-what-if-you-missed-the-new-52-wonder-woman.html>

nothingbutcomics. <https://nothingbutcomics.net/2016/12/08/dcs-post-crisis-rebirth-wonder-woman-george-perez-gods-metal/>

pbs. <http://www.pbs.org/opb/historydetectives/feature/the-golden-age-of-comics/>

seriesant. <https://seriesant.se/New-52>

smithsonianmag <https://www.smithsonianmag.com/arts-culture/origin-story-wonder-woman-180952710/>

thebalancecareers. <https://www.thebalancecareers.com/how-news-coverage-has-changed-since-the-9-11-attacks-2315201>

The new american. <https://www.thenewamerican.com/component/k2/item/4831-when-marvel-comics-was-anti-communist>

The Sun. <https://www.thesun.co.uk/living/2231895/was-walt-disneys-body-really-cryogenically-frozen-after-he-died-in-1966-heres-what-we-know/>

The Washington Post. https://www.washingtonpost.com/news/comic-riffs/wp/2017/08/17/captain-america-was-punching-nazis-in-1941-heres-why-that-was-so-daring/?noredirect=on&utm_term=.a30228143895

tvtropes. <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/UsefulNotes/TheGoldenAgeOfComicBooks>

tvtropes. <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/UsefulNotes/TheSilverAgeOfComicBooks>

tvtropes <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/UsefulNotes/TheBronzeAgeOfComicBooks>

ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/zeus.asp>

ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/ares.asp>

ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/atenas.asp>

Ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/afrodite.asp>

Ungafakta. <http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/gudarna/hera.asp>

Yamazaki, Asuka. The Body, Despair, and Hero Worship – A Comparative Study of The Influence of Norse Mythology in Attack on Titan. *Scandinavian Journal of Comic Art Issue 2:1* (2016). http://sjoca.com/?page_id=1057